

ΝΕΑ ΝΟΟΤΡΟΠΙΑ ΣΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Φανταστείτε ότι κατά τη διάρκεια μιας επιχείρησης κατάσβεσης από την Πυροσβεστική Υπηρεσία, καλείται το βραχιονοφόρο όχημα του σταθμού να μεταβεί στην πυρκαγιά γιατί η φωτιά στον 5^ο όροφο του διαμερίσματος είναι σε προχωρημένο στάδιο και οι πυροσβέστες των άλλων οχημάτων που έχουν φτάσει στο συμβάν δεν μπορούν να προσεγγίσουν. Ο βραχίονας δεν μπορεί να φτάσει το διαμέρισμα, λόγω βλάβης στο υδραυλικό σύστημα. Στο φλεγόμενο διαμέρισμα βρίσκεται εγκλωβισμένο ένα ζεύγος ηλικιωμένων.

Σε αντίθεση με αρκετές μηχανολογικές εγκαταστάσεις όπου μια αστοχία υλικού συνήθως έχει περιορισμένες υλικές ζημιές, η αποτυχία λειτουργίας μιας πυροσβεστικής εγκατάστασης μπορεί να αποβεί καταστροφική για ολόκληρες κτιριακές εγκαταστάσεις και πολυάριθμες ανθρώπινες ζωές. Επομένως, οι πυροσβεστικές εγκαταστάσεις όπως τα αυτόνομα πυροσβεστικά συστήματα (ξηρής σκόνης, CO₂, Clean Agents, υδατικών διαλυμάτων κλπ.) και τα δίκτυα πυρόσβεσης (νερού, αφρού κλπ.) θα πρέπει να σχεδιάζονται σωστά, να εγκαθίστανται από κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό χρησιμοποιώντας αξιόπιστα υλικά, αλλά και να συντηρούνται ακολουθώντας πιστά τις οδηγίες του κατασκευαστή, τις προβλέψεις της τεχνικής μελέτης του έργου, τη νομοθεσία, καθώς και τα Πρότυπα σύμφωνα με τα οποία κατατάσσονται.

Δύο είναι οι κύριοι παράγοντες που καθορίζουν αν η συντήρηση είναι σωστή ή ελλιπής:

1. Η νοοτροπία του συντηρητή και
2. Οι προτεραιότητες του οργανισμού στον οποίο ανήκει η εγκατάσταση.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΩΣΤΗΣ ΝΟΟΤΡΟΠΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΤΗΡΗΤΗ

Φανταστείτε ότι στην κουζίνα ενός ξενοδοχείου χαλαίει ο θερμοστάτης μιας φριτέζας και το λάδι αρπάζει φωτιά. Είχατε συντηρήσει το σύστημα αυτόματης κατάσβεσης αυτής της κουζίνας την προηγούμενη εβδομάδα και, ενώ είχατε προσέξει ότι η συγκεκριμένη φριτέζα εξείχε από τη χοάνη απαγωγής καυσαερίων, δεν ενημερώσατε τον υπεύθυνο της κουζίνας ότι κάτι τέτοιο είναι επικίνδυνο και πρέπει άμεσα να διορθωθεί. Η φωτιά εξαπλώνεται στους γύρω χώρους και εγκλωβίζει τριάντα ανοίκους στους ορόφους του ξενοδοχείου.

Η λέξη «συντήρηση» σημαίνει διατήρηση του εξοπλισμού στη λειτουργική κατάσταση που προβλέπεται, δηλαδή να πλησιάζει στην κατάσταση στην οποία βρισκόταν όταν αγοράστηκε και να είναι σε ετοιμότητα να εκτελέσει την αποστολή του. Σε πολλούς από εμάς διαφεύγει της προσοχής μας το γεγονός ότι όλα τα υλικά πράγματα, οι καρέκλες, ο ανθρώπινος οργανισμός, οι μηχανές, τα κτίρια, όλα φθείρονται, αποδομούνται, απαξιώνονται με το χρόνο. Το ίδιο συμβαίνει και με τις πυροσβεστικές εγκαταστάσεις, οι οποίες καλούνται να λειτουργήσουν αποτελεσματικά τη μία εκείνη φορά που θα χρειαστεί.

Η δουλειά του συντηρητή πυροσβεστικών εγκαταστάσεων είναι εξαιρετικά σημαντική. Απαιτεί κατάρτιση, συγκέντρωση, προνοητικότητα και επαγγελματισμό. Πολλές φορές μέσα στην εργασιακή ρουτίνα, μας διαφεύγει ότι μια ελλιπής συντήρηση μπορεί να σκορπίσει το θάνατο και την καταστροφή. Είναι έτσι ακριβώς. Μια απλή παράλειψη στα προβλεπόμενα βήματα συντήρησης μπορεί να έχει αποτελέσματα που θα επηρεάσουν τις ζωές των εργαζομένων σε μια βιομηχανική εγκατάσταση, των ενοίκων σε ένα ξενοδοχείο, αλλά και τη δική μας ζωή.

Η καθημερινή ρουτίνα λειτουργεί ως υπνωτικό. Με το χρόνο εμπεδώνει την πεποίθηση ότι ο τρόπος που λειτουργούμε είναι ο μοναδικός που μπορεί να υπάρξει. Αν όμως ξεκινήσουμε να αλλάζουμε τα παθογόνα εξαρτήματα με καλύτερα, να εξετάζουμε τα κινούμενα μέρη και να διατηρούμε τον εξοπλισμό καθαρό από ξένα σώματα που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την εκκένωση πυροσβεστικού υλικού, δηλαδή να ανακαλύπτουμε και προλαμβάνουμε τα προβλήματα, τότε έχουμε κάνει το πρώτο ουσιαστικό βήμα για να παράσχουμε αξιοπιστία στον πυροσβεστικό εξοπλισμό, ασφάλεια στην εγκατάσταση και ψυχική ηρεμία στον εαυτό μας.

Τα πράγματα δυσκολεύουν όταν καλούμαστε να αναλάβουμε τη συντήρηση ενός πυροσβεστικού δικτύου ή συστήματος το οποίο έχει μελετηθεί, εγκατασταθεί ή και συντηρηθεί προηγουμένως από άλλο συνεργείο, όπου εκτός των άλλων ενδέχεται να συναντήσουμε συνήθως έλλειψη τεχνικών φακέλων, σχεδίων και οδηγιών χρήσης που έχει ως συνέπεια να γίνεται κρισιμότερη η εμπειρία του συντηρητή. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να κάνουμε διπλή δουλειά, ελέγχοντας όλα τα σημεία της εγκατάστασης, γιατί ουσιαστικά καλούμαστε να επαληθεύσουμε τη δουλειά του συντηρητή όλων των προηγούμενων ετών συντήρησης, καθώς και την αξιοπιστία του εγκαταστάτη των υλικών. Η βέλτιστη πρακτική σε αυτές τις περιπτώσεις είναι να κάνουμε μια πλήρη δοκιμή του συστήματος, με εκκένωση του πυροσβεστικού μέσου. Αν κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό ή οικονομικά βιώσιμο, τότε ενδείκνυται να κάνουμε προσομοίωση λειτουργίας συστήματος με παράλληλο ποιοτικό και ποσοστικό έλεγχο του κατασβεστικού μέσου.

ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΕΠΙΔΙΩΞΗΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ

Φανταστείτε ότι στη βιομηχανία που διευθύνετε ξεσπά φωτιά από βραχυκύκλωμα, η οποία γρήγορα εξαπλώνεται στους γύρω χώρους. Το αυτόματο σύστημα καταιωνισμού νερού που είναι εγκατεστημένο στο χώρο έχει να συντηρηθεί τρία χρόνια, λόγω περικοπών των εξόδων που αποφασίσατε. Το αντλητικό συγκρότημα που τροφοδοτεί το σύστημα πυρόσβεσης παρουσιάζει βλάβη, αλλά δεν το γνωρίζει κανείς. Σε λίγα λεπτά της ώρας, η επιχείρησή σας βρίσκεται σε κίνδυνο μη αναστρέψιμης καταστροφής.

Σε πολλά εργοστάσια η συντήρηση θεωρείται αναγκαίο κακό, το οποίο επιβαρύνει την επιχείρηση με ανεπιθύμητα έξοδα. Δυστυχώς αυτή η νοοτροπία επηρεάζει το συντηρητή της πυροσβεστικής εγκατάστασης, οδηγώντας τον πολλές φορές στο να εστιάσει στη χαμηλή τιμή, αντί για την αξιοπιστία του πυροσβεστικού εξοπλισμού.

Η απόκτηση της αξιοπιστίας έχει κόστος που δεν αποδίδει αμέσως, αποσβάζεται όμως στο μέλλον, επιφέροντας κέρδος. Το κόστος της αξιοπιστίας είναι επένδυση, που αποδίδει πολλαπλάσια, έστω και με κάποια υστέρηση, ενώ το κόστος των ζημιών είναι καθαρή απώλεια χρημάτων και μάλιστα σε απρόβλεπτο χρονικό σημείο.

Στη συντήρηση ως διεργασία ενσωματώνονται λειτουργίες όπως επιτήρηση του εξοπλισμού από ειδικούς τεχνίτες που ελέγχουν και μετρούν, η παρακολούθηση και καταγραφή των βλαβών και φθορών σε εξέλιξη, η διατήρηση αρχείου εκτελεσμένων εργασιών και εκκρεμοτήτων, η ιεράρχηση των θεμάτων ανάλογα με την κρισιμότητα, η κατάρτιση προγραμμάτων επισκευών, ο λεπτομερής σχεδιασμός της κάθε εργασίας, η εκτέλεση ή ανάθεση των εργασιών. Επίσης, ένα σημαντικό κομμάτι της συντήρησης είναι η συστηματική θεραπεία των προβλημάτων που χρονίζουν και ο ανασχεδιασμός των εγκαταστάσεων στο πλαίσιο της διαρκούς βελτίωσης.

Μόνο η διεύθυνση ή οι ιδιοκτήτες μιας εγκατάστασης μπορούν να αποφασίσουν την αλλαγή των προτεραιοτήτων της επιχείρησης, έτσι ώστε γνώμονας να είναι πάντα η αξιοπιστία του πυροσβεστικού εξοπλισμού που προστατεύει την επένδυσή τους. Πρέπει αυτοί να γίνουν συμμετοχοί στην αλλαγή, να την αφομοιώσουν και να πάρουν μερίδιο από τα ψυχολογικά κέρδη που θα αποκτηθούν.

ΜΙΑ ΝΕΑ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΗΔΗ ΕΔΩ

Φανταστείτε ότι ξεσπά φωτιά σε ένα διυλιστήριο. Η συντήρηση του πυροσβεστικού δικτύου αφρού είχε πρόσφατα ανατεθεί σε νέο συνεργείο, το οποίο μετά από ενδελεχή έλεγχο πρότεινε στη διεύθυνση του διυλιστηρίου την αντικατάσταση δύο αναμεικτάρων αφρού που διαπιστώθηκε ότι δεν λειτουργούσαν κατά τη διάρκεια εκτεταμένων δοκιμών. Κατά τη διάρκεια των δοκιμών, το νέο συνεργείο συντήρησης εκπαίδευσε το προσωπικό του διυλιστηρίου στη διαδικασία άμεσης αναγγελίας πυρκαγιάς. Ο υπάλληλος που βρίσκεται πλησιέστερα στη φωτιά γρήγορα ενεργοποιεί το πυροσβεστικό σύστημα αφρού, το οποίο σβήνει άμεσα τη φωτιά πριν εξαπλωθεί.

Απαιτείται μια πολιτισμική επανάσταση, που δεν μπορεί να ξεκινήσει από τους ίδιους ανθρώπους που έφεραν την κατάσταση εδώ και τη διατηρούν. Το μυστικό είναι να μην κηρύξουμε πόλεμο στο παλιό, να μην το γκρεμίσουμε, αλλά να οικοδομήσουμε το καινούργιο. Και τότε κανείς δεν θα θέλει να πάει στο παλιό, όλοι στο καινούργιο θα κατοικήσουν. Θα παρασυρθούν από το ρεύμα της αλλαγής και μετά είναι σίγουρο ότι όλοι θα συμπλεύσουν.

Υπάρχει ήδη ισχυρή βούληση και ευρύτατη κινητοποίηση από σωστά εκπαιδευμένους συντηρητές του κλάδου, επιτυχημένους συνεργάτες επιχειρήσεων οι οποίες έχουν βάλει ψηλά τον πήχυ της αξιοπιστίας για της εγκαταστάσεις τους. Η πυροσβεστική νομοθεσία γίνεται ολοένα αυστηρότερη, ενώ παράλληλα στενεύουν τα περιθώρια των επιχειρήσεων να απορροφήσουν έκτακτες δαπάνες λόγω καταστροφών. Πρωτοπόροι άνθρωποι βγαίνουν μπροστά, με πλήρη συνείδηση των κινδύνων, με όρεξη για σωστή δουλειά και όραμα για το μέλλον.

Όσοι αισθάνεστε την ανάγκη να ανεβάσετε τα δικά σας στάνταρ, θυμηθείτε: Χρειάζεται κυρίως αλλαγή νοοτροπίας. Τα υπόλοιπα θα ακολουθήσουν φυσικά, σταδιακά και με αυξανόμενα οφέλη για εσάς και τους συνεργάτες σας.

Επιμέλεια: Τιμόθεος Βόσσης